

Dansk-tyske

tilbud

Undervisningstilbud // Sprogmaterialer // Transportpulje

Naboens sprog

I samarbejde med forskellige uddannelsesinstitutioner, museer og en række dygtige undervisere fra begge sider af grænsen har Regionskontor & Infocenter gennem Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig og Interregprojektet KursKultur fået udarbejdet materialer og tilbud til forskellige alderstrin til nabosprogsundervisningen og det legende møde med nabosproget samt formidlingen af grænselandets kulturarv.

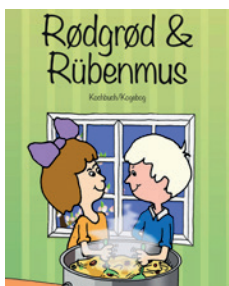
**Alle materialer kan downloades fra hjemmesiden www.kulturakademi.dk.
Lærere og pædagoger finder desuden forskellige tilbud til dansk-tyske møder.**

INDHOLD

Tilbud >> Side 04 – 11

- Kuratorskolen
- Arkitektur & Design
- Dansk-tyske filmforløb
- Dansk-tyske fortællestier

Sprogmaterialer >> Side 12 – 22

- Rødgrød & Rübenmus
- Tidsrejsen – Die Zeitreise
- Kaulquappe & Bænekbider
- På scenen med Hanna & Mikkel
- Lad os synge – Lasst uns singen 1 + 2
- Vi lærer tysk – Wir lernen Dänisch
- Ordforrådskorpus
- Erik und die Wikinger
- Ud med sproget – Heraus mit der Sprache (Lærervejledning)
- Ud med sproget – Heraus mit der Sprache (Parlør)
- Grænseland: To Lande – Et Arbejdsmarked
- Håndbog: Dansk Dogme Didaktik
- I et Grænseland
- Sprogklang
- Kulturbib.org
- Æ æ o synnejysk
- Nabosprog på arbejde
- Mit Deutsch kommt man weiter

• Kulturakademi-Temahæfter >> 01 til 09

Transportpulje >> Side 23

- med og uden projektpartner

TILBUD

Kuratorskolen

**Deltag i et spændende forløb omkring kulturarv i perioden
januar – marts 2023 med dine udskolingselever.**

Formål

Aktiviteten formidler den fælles kulturarv i grænselandet på en interessant og nytænkende måde, således at børn og unges interesse for og kendskab til den fælles kulturarv øges.

Målgruppe

Udskoling, skoler i Region Sønderjylland-Schleswig.

Forløb

Lærerkurser gennemføres i november-december 2022. Selve forløbet med klasser gennemføres januar-marts 2023.

Indhold

On-site besøg på museer, arbejde med en digital undervisningsplatform, kuratering af egen udstilling. Suppleret af undervisningsmateriale (p.t. under udvikling).

Fag

Historie, billedkunst, samfundsfag, evt. dansk/tysk

Forventet tidsforbrug

- 1 halvdags lærerkursus
- 1 formiddag bruges på on-site besøg på et museum med klassen
- 1 dag tilbringes med partnerklassen, hvor egne udstillinger præsenteres
- Derudover forberedelsestid til læreren til samtlige delaktiviteter i forløbet, og støtte af elever ifm. udarbejdelse/kuratering af egen udstilling i undervisningsregi

Omkostninger

Det er gratis at deltage

>> Forløbet gentages i perioden januar-marts 2024.

Læringsoutput

1. Eleverne har beskæftiget sig med den fælles kulturarv i grænselandet igennem kuratering af egen udstilling.
2. Formidlingen af den fælles kulturarv i grænselandet har foregået på en nytænkende måde.
3. Eleverne har fået ny, tværfaglig viden om den fælles dansk-tyske kulturarv og er blevet inddraget som aktive formidlere af den dansk-tyske kulturarv.
4. Eleverne har kunnet anvende den nytilegnede viden til at indgå i dialog om og reflektere omkring den fælles dansk-tyske kulturarv (med en partnerklasse).
5. Lærerne har oplevet, at børn og unges interesse for den fælles kulturarv er blevet øget og at eleverne har opnået et større kendskab til den fælles dansk-tyske kulturarv.

>> Kontakt: kulturregion@region.dk

TILBUD

Arkitektur & Design

Kun i 2022: Deltag i et forløb om grænseregionens arkitektur og design i perioden august – november 2022 med dine gymnasieelever

Formål

Aktiviteten skal bidrage til formidling af og forøgelse af interessen for grænseregionens arkitektur og design ved at invitere eleverne på opdagelsestur.

Målgruppe

Gymnasier og ungdomsuddannelser i Region Sønderjylland-Schleswig.

Forløb

Lærerkurser gennemføres i august 2022. Selve forløbet med klasser gennemføres september-november 2022.

Indhold

Byvandring i Flensborg og Tønder, re-design af eget område, suppleret med lærervejledning og praktiske arbejdsopgaver (undervisningsmateriale p.t. under udvikling).

Fag

Historie, billedkunst, samfundsfag, design, evt. dansk/tysk

Forventet tidsforbrug

- 1 halvdags lærerkursus
- 1 formiddag med udflugt ifm. byvandringen
- fælles dag med partnerklassen ifm. udvekslingen af ideer omkring re-designs
- Derudover forberedelsestid til læreren til samtlige delaktiviteter i forløbet og støtte af eleverne i udarbejdelse af re-designs af eget område i undervisningsregi

Omkostninger

Det er gratis at deltage

>> Kun i 2022

Læringsoutput

1. Eleverne har opnået større viden om grænseregionens arkitektur og design.
2. Eleverne har reflekteret over grænselandets fremtidige arkitektur og design med udgangspunkt i eget område.
3. Eleverne har ud fra re-design af eget område været i dialog med en partnerklasse omkring ønsker om og refleksioner over fremtidens arkitektur.

>> Kontakt: kulturregion@region.dk

TILBUD

Dansk-tyske filmforløb

Gør dine elever i udskoling skarpe til at formidle emner gennem mediet "film"

Formål

Eleverne lærer at arbejde med filmmediet, så de bliver skarpe til at formidle emner gennem film. Aktiviteten skal skabe en fællesskabsfølelse mellem danske og tyske unge og bidrage til de unges dannelse.

Målgruppe

Udskoling, skoler i Region Sønderjylland-Schleswig.

Forløb

Lærerkurser gennemføres i august 2022. Selve forløbet med klasser gennemføres september-december 2022.

Indhold

Arbejde med professionelle filmfolk, arbejde med online filmsite filmfokus.org, produktion af egen kortfilm og afsluttende filmgalla.

Fag

Dansk, Tysk, historie, medier

Forventet tidsforbrug

- 1 halvdags lærerkursus
- filmcamp med hele klassen på et døgn i uge 39
- filmgalla med hele klassen i december 2022
- Derudover forberedelsestid til læreren og fortsat bearbejdning af filmene i undervisningsregi

Omkostninger

Det er gratis at deltage

>> Forløbet gentages i 2023 og 2024.

Læringsoutput

1. Eleverne har fået større viden og kendskab til filmmediet og tilhørende metoder.
2. Eleverne har selv været med til at skabe kunst og kultur gennem produktion af egne kortfilm.
3. Eleverne har oplevet en fællesskabsfølelse med de andre deltagere.
4. Eleverne har beskæftiget sig med det særlige ved livet i en grænseregion.
5. Eleverne har arbejdet med deres interkulturelle kompetence.

>> Kontakt: kulturregion@region.dk

TILBUD

Dansk-tyske fortællestier

Nyt tilbud til danske og tyske børnehaver

Formål

Børnene på tværs af grænsen beskæftiger sig med et emne af fælles interesse og oplever hinandens fortolkninger af emnet. Børnene bliver til aktive medskabere af et offentligt kulturtilbud.

Målgruppe

Op til 10 danske og tyske børnehaver fra Region Sønderjylland-Schleswig.

Forløb

Gennemførelse planlagt mellem sommerferien og efterårsferien i årene 2022, 2023 og 2024.

Indhold

En dansk og en tysk børnehave beskæftiger sig med et fælles emne i et partnerskab med de lokale biblioteker og kunstnere. Børnehaverne arbejder med emnet hver for sig og udstiller resultaterne i form af en udendørs sti i nærheden af børnehaven. Når stierne er sat op, besøger den danske og den tyske børnehave hinanden og går rundt i deres respektive fortællestier. Det giver børnene en enestående mulighed for at opleve hinandens fortolkninger af emnet, men også for socialt samvær og leg på tværs af grænsen. Stierne vil ligeledes være tilgængelige for offentligheden i en begrænset periode

Forventet tidsforbrug

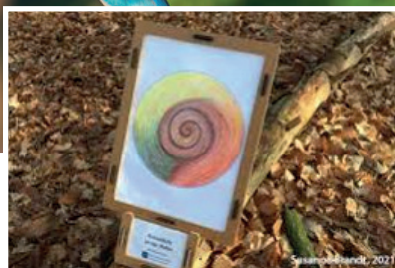
- Formøde med partnerbørnehave, kunstner og lokalt bibliotek (kun pædagoger)
- Endags workshop med kunstner
- Fernisering sammen med partnerbørnehaven (1 på dansk side, 1 på tysk side)
- Derudover bør der planlægges med forberedelsestid til pædagogerne samt fortsat arbejde med fortællestien i eget regi

Omkostninger

Det er gratis at deltage

>> Forløbet gentages i 2023 og 2024

Læringsoutput

1. Børnene har tilegnet sig en større forståelse for kultur eller natur i grænselandet.
2. Børnene har fået en kulturel oplevelse som aktive deltagere ved at de er blevet inddraget i selv at skabe et kulturtilbud.
3. Børnene er blevet involveret på en engagerende og kreativ måde og har fået erfaringer med at anvende forskellige materialer.
4. Børnene er indgået i et fællesskab med børn fra den anden side af grænsen og har dermed oplevet egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

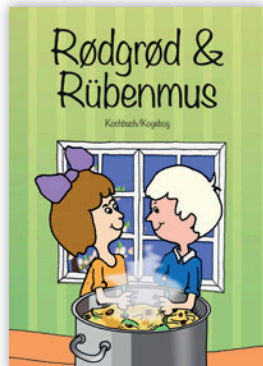
Kontakt: kulturregion@region.dk

SPROGMATERIALER

Rødgrød & Rübenmus

Hanna og Mikkel tager børnene med på en spændende rejse igennem årtiderne og regionen. Hver måned laver de en lækker ret, og i små historier fortæller de om deres fælles oplevelser. Børnene vil høre om skikke og traditioner i regionen. Hanna, som er fra Flensburg, og Mikkel, der bor i Gråsten, er venner. De går i børnehave og har mødt hinanden ved et dansk-tysk sprogprojekt.

Målgruppe: Børnehaven og indskolingen

Tidsrejsen – Die Zeitreise

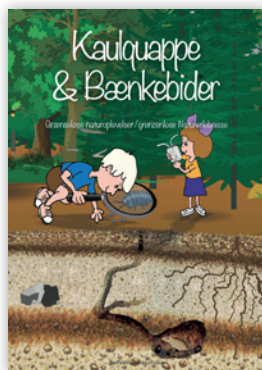
Hanna og Mikkel finder et skattekort og en tryllestav i en gammel kiste, mens de er på besøg hos Mikkels mormor. Dette er begyndelsen på en eventyrlig rejse igennem tiden og regionen Sønderjylland-Schleswig. I ti små historier dykker børnene ned i forskellige tidsperioder og kommer til steder, som fortæller deres helt egen historie. Her lærer de regionens skikke og traditioner at kende.

Målgruppe: Børnehaven og indskolingen

Kaulquappe & Bænkebidder

Denne gang tager Hanna og Mikkel børnene med ud i naturen. Børnene vil høre noget om forskellige levesteder, naturfænomener, dyr, planter og menneskene i regionen Sønderjylland-Schleswig. Hæftet er delt op i de fire elementer vand, jord, ilt og luft, og til hvert element findes der spændende forsøg, lege og opgaver. Alle aktiviteter kan laves i børnehaven, i skolen eller hjemme.

Målgruppe: Børnehaven og indskolingen

På scenen med Hanna & Mikkel

I dette hæfte tager Hanna og Mikkel børnene med på teaterscenen, hvor de inviterer dem til et teaterstykke. Hovedemnerne i hæftet er teater og natur. Målet er at få børnene til at interessere sig for både deres nabosprog og for naturen i deres nærmiljø. Hæftet skal formidle viden, inspirere og indeholder værktøjer til fælles dansk-tyske aktiviteter: teaterstykket kan spilles for – eller med hinanden i forbindelse med et dansk-tysk partnermøde. Det tilhørende Kamishibai-fortælleteater er et selvstændigt materiale i forbindelse med hæftet. Det indeholder scenebilleder og en historie, der kan læses højt eller genfortælles mundtligt.

Målgruppe: Børnehaven og indskolingen

Lad os synge – Lasst uns singen 1 & 2

Sanghæfterne "Lad os synge- lasst uns singen" er udarbejdet som en del af læringsmaterialet i projektet "Sang uden grænser" under Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig. Sanghæfterne er udarbejdet i tæt dialog med musikpædagogerne og byder på de gennemgående karakterer Hanna og Mikkel, der inviterer til at synge velkendte danske og tyske børnesange sammen med dem. Desuden er der et lille udvalg af sange på frisisk, plattysk og sønderjysk. Sanghæfterne arbejder både med rytmik og sangvariation, passende til flersprogede sange. Alle sangene er indspillede og kan tilgås via QR-koder, der gør det nemt at sætte sig ind i nyt stof.

Målgruppe: Børnehaven og indskolingen

Vi lærer tysk – Wir lernen Dänisch

Hæftet skal understøtte det pædagogiske arbejde med nabosproget i det dansk-tyske grænseland. Det skal give inspiration til, hvordan man kan gøre børnene mere åbne over for og nysgerrige på nabosproget. I bogen er der samlet spil, sange og diverse materialer til at klippe-klistre med, som gør det muligt at lade børnene opleve sproget på en legende måde. Arbejdshæftet er delt op i forskellige emner for at gøre det lettere for pædagogen at bruge materialet. Derudover kan det bruges tværfagligt i forskellige sammenhænge.

Målgruppe: Børnehaven og indskolingen

SPROGMATERIALER

Ordforråd

Det medfølgende materiale og ordforråds-korpus introducerer til ordenes oprindelse og fælles historie, tematisk inddelte øvelser, som kan danne udgangspunkt for indøvelse af ordforråd eller kombineres med tilsvarende lektioner i lærebøger, en artikel, der omhandler tilegnelse af ordforråd og en artikel om tysk-dansk sprogkontakt.

>> ordforraad.kulturakademi.dk

>> Medfølgende materiale:

www.kulturakademi.de/dk/materialien/ordforraad/

Erik und die Wikinger

Undervisningsmaterialet er hovedsageligt på tysk og retter sig mod elever nord for grænsen, som lærer tysk. Materialet beskæftiger sig med vikingetiden og giver lærerne en god ramme for et tværfagligt samarbejde mellem fagene tysk og historie. I forhold til tysk-faget sigter materialet mod, at eleverne udvider deres tyske ordforråd, samt at de udvikler deres kommunikative kompetencer.

Undervisningen i historiefaget tager udgangspunkt i kilder, både skriftlige og arkæologiske fund og vil give eleverne viden om vikingernes samfund, religion, hverdag og handel.

Klassetrin: 4.-5. klasse

Ud med sproget – Heraus mit der Sprache (Lærervejledning)

Lærervejledningen skal lette lærernes forberedelse og gennemførelse af dansk-tyske elevmøder og hjælpe til, at eleverne hurtigt tør op og snakker med hinanden. Hæftet beskriver isbreaker-øvelser til forskellige kontekster og klassetrin. På sigt skal materialet bidrage til at styrke lærernes nabosprogsdidaktiske kompetencer til at planlægge og gennemføre grænseoverskridende dansk-tyske elevmøder.

Klassetrin: 3.-13. klasse

SPROGMATERIALER

Ud med sproget – Heraus mit der Sprache (Parlør)

Denne parlør skal lette sprog mødet for eleverne, idet de kan anvende ordforrådet og bruge det i lister og oversigter for at snakke med deres udvekslingspartnere på både dansk og tysk og begå sig mere sikkert på nabosproget. Eleverne kan selv supplere hæftet ved at tilføje nyt ordforråd og sætninger, udtryk og talemåder, som de har hørt.

Klassetrin: 3.-13. klasse

Grænseland: To Lande – Et Arbejdsmarked

Hæftet indeholder tekster om det grænseoverskridende arbejdsmarked og om arbejdskulturen. Materialet er ikke tænkt som en håndbog eller vejledning. Snarere tager materialet temaer som påklædning, sprogbrug mv. op gennem tekster, autentiske udsagn og opgaver på en måde, der skal give eleverne anledning til refleksion og dermed til at styrke deres interkulturelle kompetence. På Kulturakademiets hjemmeside kan man downloade opgaver til undervisningen.

Klassetrin: 9. klasse til gymnasiet

Håndbog: Dansk Dogme Didaktik

Bogen er på dansk og henvender sig til dansk lærere i Schleswig-Holstein, som underviser dansk som hhv. nabo- og fremmedsprog. Håndbogen blev udviklet af Ivy York Möller-Christensen, som underviser på Europa-Universitetets læreruddannelse. Lærerhåndbogen tilbyder forskellige tilgange til undervisningen i forhold til de enkelte emneområder og kan tilpasses elevernes alder og niveau.

Klassetrin: Indskoling til gymnasiet

SPROGMATERIALER

I et Grænseland

Hæftet med fokusområdet "identitet" indeholder materialer, som kan bruges i undervisningen på mange forskellige måder. Teksterne og opgaverne retter sig mod elever på mellemtrinnet, udskoling og gymnasieniveau og kan med særlig fordel anvendes i fagene samfunds-fag og historie. Det er dog også egnet til nabosprogsundervisningen i grænselandet. Det overordnede mål med teksterne og de tilhørende opgaver er at åbne op for emner og sammenhænge, som skal motivere eleverne til at beskæftige sig med historien og kulturen i grænselandet og til at reflektere over deres egen identitet og egne overbevisninger.

Klassetrin: Udskoling og ungdomsuddannelser

Sprogklang

Dette materiale lægger op til en nabosprogsdidaktisk tilgang. Det er udviklet med udgangspunkt i et tværspørgligt, dansk-tysk perspektiv, et funktionelt sprogsyn og interkomprehension. Materialet kan bruges i samspil med sangene og sangteksterne fra KursKultur 2.0-projektet Grænseklang, men også bruges for sig selv. Eleven har mulighed for at opleve og forstå de mange sproglige og kulturelle ligheder og forskelle i det dansk-tyske. Målet med dette materiale er at skabe en naturlig nysgerrighed for sprog og kultur i nabolandet.

Klassetrin: 5. og 6. klasse

Kulturbib.org

Danske og tyske skoleelever har arbejdet med et e-bogs- og hjemmesideprojekt, hvor de har skrevet og indtalt historier om egen kultur og historie samt emner inden for sport, musik, mad, verdensarv, hobby, hjemegn på eget sprog til en fælles hjemmeside. Historierne egner sig til den autentiske sprogundervisning.

Klassetrin: fra 5. klasse

SPROGMATERIALER

Æ å e o synnejysk

Materialet består af otte forskellige filer eller hæfter. Basisdelen er filen 'Æ å e o synnejysk', som er inddelt i månederne med centrale traditioner og dertilhørende festdage. Materialet kan bruges i forskellige fag med fokusområder som slesvigsk/sønderjysk sprog, kultur og historie. Det er udformet som et tværfagligt materiale og kan også bruges i åben skole sammenhænge.

Klassetrin: Materialet egner sig til aldersgruppen 6–12 årige, men også ældre elever ville kunne finde informationer og læsestof om sproget og regionens kulturhistorie.

Nabosprog på arbejde

Hæftet er udarbejdet i projektet Nabosproglæring for voksne med henblik på integration i arbejdslivet på begge sider af den dansk-tyske grænse. Materialet kan understøtte tyskere i integrationen til det danske arbejdsliv og danskere i integrationen til det tyske arbejdsliv. Projektet har desuden som mål at understøtte og udnytte de muligheder og positive effekter, denne bevægelse også fører med sig. Materialet henvender sig til viderekomne sproglærende. Der er fokus på det arbejdsretlige fagsprog og det faglige gråzonesprog, der hører til rekrutterings- og ansættelsesprocessen, og som giver den lærende det ordforråd, man har brug for, når man færdes på en arbejdsplads i nabolandet. Konkret er der i prototypen fokus på den del af ansættelseskontrakten og -forholdet, der handler om ferie.

Målgruppe: Voksne

Med tysk kommer man videre

Med materialet skal emnet erhvervskommunikationen på gymnasierne i Danmark gøres mere attraktivt. Det gælder især faget tysk, men også inddragelse af tysk i en tværfaglig sammenhæng med andre fag. Materialet henvender sig til lærere, som vil integrere tysk erhvervskommunikation som et tematisk forløb i deres undervisning. Materialet egner sig både til undervisningen på det almene STX-gymnasie og til HHX på handelsgymnasiet. Materialet skal bidrage til at styrke de lærendes sproglige og interkulturelle kompetencer på en innovativ måde og forberede dem på, at de i en uddannelses- eller arbejdsmæssig sammenhæng kan kommunikere succesrigt i en dansk-tysk kontekst.

Klassetrin: Gymnasium

Kulturakademi Elevmøder i grænselandet

Kulturakademi lægger vægt på et samarbejde mellem skoler og museer i grænselandet. I regi af Kulturakademi udforsker museer og skoler sammen Region Sønderjylland-Schleswigs kulturarv. Gennem dette samarbejde er der blevet udarbejdet undervisningsforløb, som skoleklasser kan bruge til forberedelsen af museumsbesøg i hjem- eller i nabolandet. Temahæfterne kan downloades på www.kulturakademi.dk.

Temahæfterne kan bruges i forberedelsen af og under selve museumsbesøgene, men giver også ideer til det videre arbejde med emnet. De ni dansk-tyske Kulturakademi-temahæfter bliver i det følgende kort præsenteret.

Kulturakademi-Temahæfte 01

Danevirke Museum – Historiecenter Dybbøl Banke “Hvor går grænsen?”

På **Danevirke Museum** lærer elever om Slesvigs lange og komplicerede historie, lige fra de første forsvarsbyggerier omkring år 450 til de nuværende mindretal på hver side af grænsen. Eleverne tager ud på selve Danevirke og høre om forsvarsværket med den store Valdemarsmur og skanserne fra 1864. I **Historiecenter Dybbøl Banke** lærer eleverne om krigen i 1864, der blev den blodige kulmination på konflikten. Eleverne hører om soldaternes hverdag og deres oplevelser på slagmarken. Der sættes fokus på de slesvigske soldater, der skulle kæmpe i den danske hær, uanset om de støttede sagen eller ej. Eleverne skal være aktive, både i de rekonstruerede skanser og ude på den historiske slagmark.

Klassetrin: Elever fra 7. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 02

Ribe Kunstmuseum – Richard Haizmann Museum “Se! Lyt! Tegn!”

På **Richard Haizmann Museum** introduceres eleverne til, hvordan kunstnerne har arbejdet og registrerer detaljer, som ofte bliver overset. Foruden at se på kunst, formidles og øves brugen af kunstnermaterialer. Forløbet „Se! Lyt! Tegn!“ forbinder den ældre kunst på **Ribe Kunstmuseum** med den nye kunst på **Richard Haizmann Museum** og får samtidig eleverne til at huske deres museumsbesøg for noget andet end en klassisk rundvisning. Det handler nemlig i høj grad om at se og om at skabe. Eleverne skal tegne skulpturer og malerier på museet og slippes efterfølgende løs i byens rum. I Niebüll kommer de til at tegne Haizmanns skulpturer, der står på torve og gader, og i Ribe skal de fotografere gader fra lige præcis dét sted, hvor kunstnerne malede billeder for over 100 år siden. Herefter skal de kunne redegøre for, hvad der har ændret sig gennem tiderne.

Klassetrin: Elever fra 4. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 03

Cathrinesminde Teglværk – Eiszeit–Haus Naturwissenschaftliches Museum “Hvad kom der ud af istiden?”

På **Eiszeit–Haus Naturwissenschaftliches Museum** i Flensburg lærer eleverne, hvordan landskabet for enden af gletsjerne har set ud, og hvordan en smeltende gletsjer former omgivelserne. I små forsøg stifter elever bekendtskab med lers egenskaber. På **Cathrinesminde Teglværk** lærer eleverne om, hvordan man fra 1700-tallet og frem til i dag har anvendt og stadigvæk anvender det fra istiden aflejlrede ler til fremstilling af teglprodukter som mursten, tagpander og drænrør. Teglproduktionen på begge sider af Flensborg Fjord startede i senmiddelalderen, steg meget i 1700- og 1800-tallet og toppede med industrialiseringen i perioden 1850 – 1900. Elever lærer desuden ved at ordne praktiske gøremål som dem, arbejderbørnene også lavede dengang omkring år 1900.

Klassetrin: Elever fra 5. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 04

Kulturhistorie Tønder – Museumsberg Flensburg “Forske i genstande. – En tidsrejse fra 1400 til 2018”

Kulturhistorie Tønder blev oprettet som kulturhistorisk museum i 1923. Fra begyndelsen har museets fokusområde været “Det gode Håndværk” især i form af kniplinger, sølv, møbler, fajancer og hollandske fliser. I Tønders gamle vandtårn, opført 1902, vises en udstilling af møbelarkitekten Hans J. Wegners stole. **Museumsberg Flensburgs** epokerum fra middelalderen til renæssancen repræsenterer borgerlivet. De unge ser og oplever her ting fra hverdagen. De udvalgte museumsgenstande hjælper dem til bedre at kunne sætte sig ind i adfærdsmønstre og -normer. Skærmterminalerne på museet kan være en hjælp for eleverne til at finde baggrundsinformation om, hvad genstanden har været brugt til tidligere, og hvor den mere præcist stammer fra.

Klassetrin: Elever fra 7. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 05

Sønderborg Slot – Museumsinsel Schloss Gottorf “Nydambåden – dansk, tysk eller fælles kulturarv?”

På **Sønderborg Slot** arbejder eleverne med udstillingen “Fejder om fortiden.” Den omhandler betragtninger over, hvordan oldtiden er blevet brugt i kampen om, hvorvidt Slesvig er dansk eller tysk. Her lærer eleverne at arbejde med historiske scenarier og vurdere deres budskab. På **Schloss Gottorf** lægges fokus på selve Nydambåden. Nydambåden popper af og til stadig op som stridspunkt i den offentlige debat, når det dansk-tyske samarbejde diskuteres. I Schleswig tager eleverne så selv stilling til Nydambådens placering og betydning samt vurderer, hvorvidt deres egen og de andres holdning kan være eksemplarisk for en mulig konflikt.

Klassetrin: Elever fra 8. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 06

Kulturhistorie Aabenraa – Flensburger Schifffahrtsmuseum “Under sejl – mod nye horisonter”

Flensburger Schifffahrtsmuseum fokuserer på, hvorledes byens købmænd og kaptajner deltog i handlen i de danske kolonier i Vestindien. Byens rolle som en vigtig handels- og havneby i den danske helstat gjorde det muligt for byen at få adgang til de danske kolonier i Caribien. Eleverne lærer, hvilke varer der blev handlet med, hvilken rolle rom- og sukkerhandlen spillede, og hvordan disse varer blev videreforarbejdet og solgt i Flensburg og Danmark. **Kulturhistorie Aabenraa** fokuserer på de mange store sejlskibe, der blev bygget og bemanded i byen. På museet i Aabenraa vil eleverne stifte bekendtskab med nogle af de skibsbyggere og kaptajner, der førte byens søfart til storhed.

Klassetrin: Elever fra 7. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 07

Kunstmuseet Brundlund Slot– Nolde Stiftung Seebüll “Blomsterkraft”

Temahæftets hovedemne er Emil Noldes og O.D. Ottesens blomstermalerier. Blomstermotivet ses gennem deres forskellige personligheder og to meget forskellige kunstneriske stilperioder og udtryk. Da motivet er det samme, bliver de forskellige kunstneriske udtryk så meget desto tydeligere. Eleverne får mulighed for at erfare historiens gang, forstå, hvad stil og udtryk er og får indsigt i kunstneriske udtryks mangfoldighed gennem tiden. Gennem praktisk-æstetiske øvelser får de desuden kendskab til og erfaring med de forskellige perioders blomstermaleri.

Klassetrin: Elever fra 4. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 08

Gram Lergrav – Naturkundemuseum Niebüll “Opdag evolutionen”

Gram Lergrav ligger i et skovområde nord for Gram og på randen af den geologiske formation Rødding Bakkeø. Under museumsbesøget får eleverne selv mulighed for at udgrave fossiler i lergraven og bestemme dem. Efter ekskursionen til lergraven besøger eleverne museets udstilling, hvor de beskæftiger sig med sjældne fossiler og diskuterer, hvilke faktorer der har indflydelse på de forskellige dyregruppers udvikling. Besøget på **Naturkundemuseum Niebüll** starter med en introduktion til temaet evolution. Følgende emneområder vil blive behandlet: bestemmelse af fossiler, deres opståen og tidsmæssige indplacering, mutation og selektion, hestens udviklingshistorie og menneskets oprindelse og udbredelse.

Klassetrin: Elever fra 7. klasse

Kulturakademi-Temahæfte 09

Nationalmuseet Frøslevlejrens Museum – KZ-Gedenkstätte Husum-Schwesing “Menneskerettigheder og fangenskab i nazisme”

Museumsbesøgene skal give eleverne en historisk basisviden om **KZ-Gedenkstätte Husum-Schwesing** og **Frøslevlejrens Museum** og et indtryk af, hvordan de to steds historie hænger sammen. Der findes således en række mennesker, som først har siddet fængslet i den ene lejr og derefter i den anden. Undervisningsmaterialet behandler emnerne “fratagelse af fangernes rettigheder” og “menneskerettigheder”. I undervisningsforløbet kan eleverne lære om “FN’s Verdenserklæring om Menneskerettigheder” og drage paralleller mellem fortid og nutid. Lejrene i Frøslev og Husum-Schwesing blev begge oprettet i 1944, men under vidt forskellige forudsætninger. Frøslevlejren blev til efter lange forhandlinger med den tyske besættelsesmagt for at forhindre danske statsborgere i at blive deporteret til tyske koncentrationslejre. Lejren i Husum-Schwesing fungerede kun som udelejr for koncentrationslejren Neuengamme tæt på Hamburg i tre måneder, fra september til december 1944.

Klassetrin: Elever fra 8. klasse

KursKultur

TRANSPORTPULJE

Støtte med og uden partnerinstitution

Transportpuljeansøgning uden projektpartner

Nabolandet kan også opleves uden partnerinstitution på en endagstur. Målet er, at børn og unge får indblik i nabolandets kultur og sprog. Det er et krav, at der gøres brug af et eksternt formidlingstilbud, der understøtter det dansk-tyske kulturmøde.

Støtte: maks. 11.175 DKK

Eksempler: Besøg på et tysk museum inkl. museumspædagogisk forløb. Book en guidet tur, der fører jer på opdagelse i kulturinstitutioner, bymiljøer eller ude i naturen.

Transportpuljeansøgninger med projektpartner

Børn og unge oplever noget nyt, lærer mere om nabolandets sprog og kultur og møder jævnaldrende som de kan være aktive og opleve noget sammen med. Gennem transportpuljen refunderes udgifter til transport og fx. honorarer til eksterne aktører som musik- og sprogpædagoger.

Støtte: maks. 14.900 DKK

Eksempler: Besøg på et tysk museum inkl. museumspædagogisk forløb. Book en guidet tur, der fører jer på opdagelse i kulturinstitutioner, bymiljøer eller ude i naturen.

Yderligere informationer:

<https://www.kulturfokus.de/dk/projektakteure/projektstotte/transportpulje/>

KursKultur 2.0 finansieres med støtte fra
Region Sønderjylland-Schleswigs partnere,
de regionale idrætsorganisationer, UC Syddanmark,
Europa-Universität Flensburg, Professionshøjskolen Absalon,
Museum Lolland-Falster, Næstved Kommune, Museum Sønderjylland,
Kulturministeriet og Ministerium für Bildung,
Wissenschaft und Kultur des Landes Schleswig-Holstein.

Dette projekt finansieres af midler fra
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

Fotos: Tim Riediger

IMPRESSUM

★ Regionskontor & Infocenter
📍 Lyren 1
DK-6330 Padborg

📞 +45 74 67 05 01
☎ +45 74 67 05 21
✉ kulturregion@region.dk

🌐 www.region.dk | .de
🌐 www.kulturfokus.dk | .de
🌐 www.kulturakademi.dk | .de

Interreg
Deutschland - Danmark

EUROPEAN UNION

kulturfokus ^{DH}
kulturregion sønderjylland-schleswig

KursKultur